

Jiří Urban:

V létě loňského roku jsme na výstavě mladých výtvarníků, pořádané Evropským kulturním klubem, mohli spatřit také pět váz Jany Křížové.

Bylo z nich již tehdy zřejmé, že autorka překročila onu tajemnou, obtížně definovatelnou a přece zásadní hranici mezi dosažením estetické hodnoty a vytvořením krásy ve smyslu výrazovém a významovém, před kterou beznadějně končí většina předmětů z království keramiky.

Ve tvaru těch váz, přestože se do nich mohly dát květiny a nalít voda, byl totiž plastický výraz umělecké povahy. Místo pouhého estetického zážitku provokovaly to „hledání ztraceného času“, ve kterém Marcel Proust odhaluje, proč mu chuť a vůně jednoho ranního koláčku způsobuje prožitek krásy jako nějaké umělecké dílo.

V současné době pokročila Jana Křížová ještě dál na cestě od keramiky, ve které je původní užitek ještě čitelná ke keramice jako moderní plastice. Tvary nových prací Jany Křížové, podobné rozevřeným kalichům či mořskému zavitnutí, vyvolávají na jedné straně asociace přírodních předmětů, ale na druhé straně i archaických předmětů lidské kultury. Přesná míra rovnováhy. Kterou autorka nalézá mezi abstraktním a konkrétním – je pak zřejmě zdrojem jejich umělecké hodnoty.